

احمدی نژاد در برابر روحانیت

علی آلفونه

آقای دکتر محمود احمدی نژاد ریاست جمهوری ایران، با استفاده ابزاری از اصل مهدویت در اسلام شیعه، سعی بر غلبه بر روحانیت و حاشیه نشین کردن این طبقه دارد. به نظر نمی رسد، عوامفریبی آقای احمدی نژاد، و سوء استفاده ایشان از باورهای مذهبی جامعه، باعث شورش موعودباورانه ای علیه روحانیت شیعه و هیات حاکمه جمهوری اسلامی گردد، اما سعی آقای احمدی نژاد و حامیانش، از جمله افشاگری فساد اقتصادی و اخلاقی برخی روحانیون، پایه های قدرت روحانیت را تضعیف کرده، آگاهانه و یا ناآگاهانه موجب استحکام سپاه پاسداران در ساختار قدرت در جمهوری اسلامی خواهد شد.

حکومت ناب و راستین اسلامی را در سراسر جهان بنا نهاد.² از این رو، شیعه سنتی بر این باور است که هر حکومتی قبل از ظهور مجدد حضرت مهدی، بنا بر تعریف، فاسد، ناعادلانه و ناقص است. این تعبیر خاص از حکومت اسلامی که اساس امتناع علمای شیعه از دخالت مستقیم در امور دولتی بوده است، از سوی اکثریت روحانیون شیعه، از جمله شخصیت هائی چون آیت الله عظمی علی سیستانی در عراق و آیت الله حسین کاظمینی بروجردی در ایران نیز، پذیرفته شده است. آیت الله عظمی خمینی با چاپ کتاب "ولایت فقیه: حکومت اسلامی"، در سال 1970، این تفسیر را به عکس کرد. وی، در این کتاب، که مجموعه ای از سخنرانی های او در تبعید در عراق بود، استدلال کرده بود که روحانیون بلند پایه می توانند در زمان غیبت امام غایب، به عنوان جانشین وی، اداره امور حکومتی را به دست گیرند.³ این بحث، پس از انقلاب سال 1979، پایه اصلی نظری حکومت مذهبی ایران قرار گرفت.

در جمهوری اسلامی موضوع مهدویت بسیار جدی است، و هرگونه بحثی درباره ظهور قریب الوقوع حضرت مهدی مشروعیت حکومت ایران را تضعیف می کند. زیرا با ظهور منجی دیگر نیازی به جانشین و ولی فقیه نیست تا به جای امام حکومت کند. در حقیقت، قانون اساسی جمهوری اسلامی نیز این اصل را به طور صریح قید کرده است که قدرت اجرائی ولی فقیه تنها "در زمان غیبت ولی عصر، عجل الله تعالی فرجه (خداوند در ظهور او شتاب کند) معتبر است."⁴ پس از ظهور امام غایب، رهبری اجرائی و معنوی کشور و جامعه ایران به منجی عالم منتقل شده و رهبر وقت از کار برکنار خواهد شد.

جریان مهدویت و فرهنگ انتظار برای ظهور منجی عالم مانند موجی جامعه ایران را در بر گرفته است.¹ مردم ایران، هرگاه که در شرایط دگرگونی های سریع اجتماعی و اقتصادی با مشکلات روبرو می شوند، و از درک منطقی این رویدادها عاجز می مانند، به ادبیات آخر زمانی روی می آورند و تسلیم هر کسی می شوند که خود را منجی بخواند. امروز که جامعه ایران با مشکلات بی شمار اقتصادی و اجتماعی روبرو شده است، ایرانیان بار دیگر به انتظار ظهور منجی نشسته اند، و در چنین شرایطی حتی عادی ترین و پیش پا افتاده ترین مسائل روزمره را به معتقدات مذهب شیعه مربوط کرده و آنها را به علائم آخر زمان و ظهور قریب الوقوع امام غایب تعبیر می کنند. و در چنین شرایطی شایعات مربوط به ظهور امام زمان از طریق اینترنت و تلفن همراه به سرعت در میان توده مردم پخش می شود و گهگاه آنان را به سوی تظاهرات و آشوب می کشاند.

مهدویت در مذهب شیعه

روند کلی اصول عقاید مذهب شیعه بر این پایه است که بعد از وفات حضرت محمد، رهبری جامعه مسلمین به دوازده امام جانشین انتقال یافت، که اولین آنان حضرت امام علی (599 - 661 م.) و آخرین آن امام دوازدهم، حضرت محمد ابن حسن عسکری (متولد 868 م.) است که محمد المهدی نیز نامیده می شود. مهدی وفات نکرد، اما برای در امان ماندن از اذیت و آزار خلفائی که از رقبای پر قدرت هراس داشتند در سال 873 یا 874 م. به غیبت صغری رفت. وی به مدت کوتاهی در سال 940 م. ظهور کرد و سپس به غیبت کبری رفت تا بار دیگر در روز رستاخیز ظهور کند تا جهان را از سیاستمداران فاسد و روحانیون متقلب و نابکار تصفیه کرده و

غلیان مهدویت

اگرچه آقای احمدی نژاد مسئله مهدویت را در کشور بیش از گذشته مطرح می کند، ولی باورهای مذهبی و خرافات حتی پیش از ریاست جمهوری وی نیز گسترش یافته بود. به عنوان نمونه، در نوامبر سال 2003، در شهر مذهبی قم شایع شد که زنی قرآن را پاره کرده و سپس به دلیل این اهانت به کتاب آسمانی نیمی از بدنش به شکل بدن بیر در آمده است. انتشار گسترده عکس ساختگی "زن ببرنما" در شهر موجب فراگیر تر شدن داستان شد. سپس شایع شد که این زن به دست مأموران انتظامی دستگیر شده است و قرار است به دست مأموران انتظامی در میدان نبوت واقع در محله نیروگاه شهر قم به دلیل توهین به مقدسات مجازات شود. در پی پخش این شایعه، هزاران تن از مردم شهر برای تماشای این زن به پاسگاه پلیس محلی هجوم بردند. انکار مأموران انتظامی، در مورد اینکه چنین زنی در بازداشت نیست، منجر به درگیری عده ای از آنان با مأموران شده و تعدادی از مغازه ها و بانکها هدف حمله آشوبگران قرار گرفت.⁵

در هر حال، موضوع مهدویت در زمان ریاست جمهوری آقای احمدی نژاد رشد بیشتری کرده، و اکنون تعداد این نوع رویدادها رو به افزایش است. در ماه مه 2007، گروهی از مردم در یکی از محله های تهران، شهرک غرب، ازدحام کردند تا "سایه" امام زمان را در نقشی که از آبریزش یک ناودان بر دیواری به جای مانده بود ببینند.⁶ در ماه فوریه 2008، نیروهای انتظامی استان کردستان زنی را که ادعا می کرد می تواند بیماران علاج ناپذیر را شفا بخشد، دستگیر کردند، زیرا او خود را حضرت خدیجه معرفی می کرد.⁷ در ماه ژوئن، یک فرقه مذهبی در قم پدیدار شد که خود را "پیروان امام سیزدهم" می نامید. پیروان این گروه از سنت شیعه و تسنن بریده و به جای اینکه رو به مکه نماز بگذارند، روی به مسجد جمکران نماز می گزارند. زیرا به تصور آنان آقا امام زمان از جمکران ظهور خواهد کرد.⁸ دادستان قم که آشکارا از این رویدادها آزرده شده بود، شکایت داشت که نه تنها برخی مردم ادعا می کنند که روح امامان در بدن آنان حلول کرده، بلکه اکنون بعضی ها هم ادعا دارند که امام چهاردهم هستند.⁹

جدا از شهر مقدس قم شهر مشهد مقدس نیز، که بزرگترین شهر در شرق ایران که مقبره امام هشتم شیعیان در آنجاست، به یکی از مراکز رواج

مهدویت و ارتباط با امام زمان تبدیل شده است. بنا به گزارش آژانس خبری نوسازی، به نقل از روزنامه جمهوری اسلامی ظهور فرقه های انحرافی با ادعاهای گراف و رنگ و لعاب دینی رو به رشد است. در مشهد، یک "فرقه انحرافی" با ادعای فراهم سازی زمینه ظهور امام زمان با رهبری شخصی که خود را سید "خراسانی" می داند فعالیت هایی را آغاز کرد، و با تشکیل خانه های تیمی و چاپ جزوه هایی که در آنها ادعاهای این گروه منعکس شده عده ای را هوادار خود کرده است. از جمله ادعاهای این فرقه این است که هر حکومتی که انسان تشکیل دهد، ناقص است. این فرقه استدلال می کند، در غیبت امامان، هر حکومتی طغیانی علیه خداست و باید با آن مبارزه کرد، و این موضوع شرط لازم برای ظهور هرچه زودتر امام زمان است. محتوای جزوات این فرقه به اعتقادات گروه فرقان شباهت دارد.¹⁰ رسانه های ایران موارد مشابهی از مهدویت در بهبهان، کرج، اصفهان، تهران، تبریز، سقز¹¹ و حتی جوامع شیعه خارج از ایران گزارش داده اند.¹²

شدت بیش از اندازه چنین مواردی باعث شد تا سید مهدی خاموشی، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی، بر علیه ابداع، خرافات و انحراف مذهبی اخطار کرده و بگوید "این مسائل همواره توسط خارجی ها به کار گرفته می شود تا عقاید و دیدگاه های خود را به جامعه ایران اسلامی القاء کنند."¹³ روحانیون بسیار پرنفوذی چون آیت الله ناصر مکارم شیرازی؛ حجت الاسلام محمد سلیمی، دادستان دادگاه ویژه روحانیت؛ و حجت الاسلام حسن روحانی، نماینده ولی فقیه در شورای عالی امنیت ملی، نیز در این مورد اخطار دادند.¹⁴ بنا به گزارش روزنامه کارگزاران، مسئله به حدی وخیم شده است که رهبر ایران، آیت الله خامنه ای، حکمی به قوه قضائیه صادر کرده تا با کسانی که مدعی ارتباط با امام زمان هستند قاطعانه رفتار شود.¹⁵

مهدویت و احمدی نژاد

دستگاه قضایی ایران، برای پیدا کردن افرادی که مدعی ارتباط با امام غایب شده اند، نیازمند جستجوی زیادی نیست، زیرا رئیس جمهور حکومت اسلامی در چندین مورد مدعی چنین ارتباطی شده است. این باور آقای احمدی نژاد می تواند به همان اندازه که مذهبی است سیاسی نیز باشد. تجزیه و تحلیل ترتیب زمانی سخنانی های گفتمان مهدویت آقای احمدی نژاد آشکار می کند، مسائلی که ظاهراً

با منطق سر و کاری ندارند در واقع مصلحت سیاسی آقای رییس جمهور است که با ظاهری مذهبی بیان می شود. می توان گفتمان آقای احمدی نژاد درباره مهدویت، انتظار و ظهور امام زمان را به چهار مرحله متفاوت با چهار هدف سیاسی مشخص تقسیم کرد. (نک. جدول شماره 1)

مرحله اول "اشاره کلی به موضوع امام زمان و ظهور قریب الوقوع او" به بحث در باره مهدویت در گفتمان سیاسی مشروعیت داد و مردم را برای پذیرش توجیه سیاستگذاری های دولت بر مبنای مهدویت و انتظار آماده کرد. در این مرحله، آقای احمدی نژاد و پشتیبانانش ادعا کردند که اعتقاد به ظهور منجی تفرکی علمی و مترقی است¹⁶ و نه خرافاتی، و هدف دولت فراهم کردن شرایط ظهور امام زمان است.¹⁷ به محض اینکه مردم به گفتمان مهدویت در امور سیاسی و ظهور منجی خو گرفتند، مرحله دوم با تکیه به این موضوع که آقای احمدی نژاد و دولت او معجزه هستند، و مورد توجه و عنایت امام غایب قرار گرفته اند، آغاز شد.¹⁸

در حقیقت، به ادعای آقای احمدی نژاد و حامیانش، فرار او از توطئه های آدم ربائی و سوء قصد به او توسط امریکا¹⁹ (آنطور که ادعا کرده اند) و "پیروزیهای" چون سخنرانی های وی خطاب به سران جهان در مجمع عمومی سازمان ملل متحد با وساطت های معجزآسای امام مهدی حاصل شده است. در واقع آقای احمدی نژاد گفته است که در سازمان ملل هاله ای از نور بالای سر خود احساس کرده²⁰ و همچنین در دانشگاه کلمبیا حضور امام زمان را احساس کرده است.²¹ هدف از چنین لفاظی ها این است که به احمدی نژاد مشروعیت الهی داده شود.

سخنان احمدی نژاد درباره اصل مهدویت و ظهور، از لحاظ ایدئولوژیکی تنظیم و تطبیقی دوباره در جمهوری اسلامی به وجود آورد، که با واقعیات سیاسی روز نیز سازگار باشد. از این رو، مرحله سوم بر تنظیم ایدئولوژیکی تاکید داشت. بدین ترتیب، در این مرحله، آیت الله محمدتقی مصباح یزدی وارد بحث شد و اعلام کرد که ایمان به امام زمان با پیروی کردن از آیت الله خامنه ای رهبر جمهوری اسلامی سازگار است.²² آیت الله مصباح یزدی، برای تلفیق و تطبیق این دو (جمهوری اسلامی و حکومت امام زمان) با هم، استدلال کرد که جمهوری اسلامی مظهر حکومت امام زمان

است،²³ یعنی کسی که رهبر اجرایی همه امور دنیاست.²⁴ حتی این ادعای عجیب و غریب، که دولت آقای احمدی نژاد دوره ظهور صغری است - همطراز کردن آن با غیبت صغری و کبری امام زمان - در خدمت تنظیم این باورها قرار گرفت.²⁵ آقای احمدی نژاد حتی ناسیونالیسم ایرانی را با آئین نیایش امام غایب مربوط می کند. عجیب آنکه ناسیونالیسم ایرانی غالباً خصیصه ضد عرب دارد، و امام غایب عرب است!²⁶

اگر ادعاهای مرحله سوم به نظر ناظران غربی عجیب باشند، وضع در میان ایرانیان نیز بهتر نیست. تعداد زیادی از روحانیون رده بالا رئیس جمهور را به دلیل سوء استفاده از اعتقادات مذهبی مردم به باد انتقاد گرفته اند (نک. جدول شماره 2). پاسخ آقای احمدی نژاد و حامیانش به این انتقادات، حمله متقابل و افشای کسانی است که مخالف ظهور امام غایب هستند (مضمون چهارم در گفتمان مهدویت رئیس جمهور: نک. جدول شماره 1). در نتیجه، روحانیونی که منتقد سیاست های آقای احمدی نژاد هستند، از نظر رئیس جمهور و حامیانش، دشمنان خدا به شمار می روند.²⁷

انتقاد روحانیت از احمدی نژاد

انتقادات روحانیت از آقای احمدی نژاد دو مضمون متفاوت دارد: بی کفایتی وی در اداره امور اقتصادی و رسیدگی به تورم، و سوء استفاده از اعتقادات مردم نسبت به مهدویت شیعه برای اهداف سیاسی. شیوه برخورد اول، همواره رایج ترین روش انتقاد روحانیون از دولت وقت بوده است. البته این نحوه انتقاد از دولت پس از انقلاب اسلامی و با به قدرت رسیدن روحانیون مسکوت گذاشته شده بود. از آنجا که تورم اقتصادی کم در آمد ترین و مذهبی ترین اقشار جامعه را بیش از هر طبقه دیگر تحت تاثیر قرار می دهد، موضوع بسیار حساسی است. آیت الله عبدالله جوادی آملی با ادعای دولت آقای احمدی نژاد درباره رقم درست تورم مخالفت کرده و گفته بود که "تورم و گرانی وجود دارد."²⁸ این انتقاد از جانب رهبران قدرتمند مذهبی دیگری چون آیت الله عبدالکریم موسوی اردبیلی،²⁹ آیت الله مکارم شیرازی،³⁰ و حتی حامی همیشگی آقای احمدی نژاد، آیت الله مصباح یزدی نیز³¹ تکرار شد. از جناح چپ سیاسی نیز آیت الله ابراهیم امینی، امام جمعه قم، در باره "تورم افسار گسیخته" بی خانمانی، اجاره سنگین، و سوء تغذیه در میان مستمندان هشدار داد.³² آیت الله علی اکبر هاشمی

رفسنجانی از انتقاد سیاست های اقتصادی دولت فراتر رفته و گفت، "اقتصاد کشور با گداپرووری درست نمی شود"³³ و ادامه داد که آقای دولت احمدی نژاد به جای ثروت فقر را تقسیم می کند.

اعتراض روحانیون شیعه به گفتمان آقای احمدی نژاد در باره مهدویت نباید زیاد تعجب آور باشد. پیشینه آقای احمدی نژاد در سپاه است نه حوزه های علمیه. دامنه تعلیمات مذهبی وی بسیار اندک است. روحانیون به ادعاهای آقای احمدی نژاد، مبنی بر معجزات و ارتباط مستقیم با امام زمان، با شک و تردید می نگرند، و این رفتار او را به مثابه نفوذ سیاست در مذهب تلقی می کنند که در این مورد روحانیون خود ادعای انحصار دارند. اشاره آقای احمدی نژاد به ارتباط مستقیم با امام زمان، اگر باور شود، وجود روحانیت را نیز غیرضروری خواهد کرد.

مباشرت پالیزدار

اولین سال ریاست جمهوری آقای احمدی نژاد با رنجش روحانیت از سخنان او در باره مهدویت همراه بود. تنش میان روحانیت و رئیس جمهور در 27 مه 2008 به نقطه عطف رسید. آقای عباس پالیزدار، رئیس سابق دفتر مطالعات زیربنایی در مرکز پژوهش های مجلس و عضو هیئت تحقیق و تفحص مجلس در دادگاه عالی حسابرسی درباره فساد اقتصادی، در یک سخنرانی در دانشگاه همدان، بیش از 123 پرونده فساد مالی³⁴ روحانیون بلند پایه را افشا کرد.³⁵ اندکی پس از آن آشکار شد که وی اتهامات مشابهی را قبلا در دانشگاه شیراز نیز بیان کرده است.

در واقع، آقای عباس پالیزدار، به عنوان مهره سیاسی آقای احمدی نژاد، در جنگ با منافع نهادینه شده روحانیت، برخی از روحانیون را به موارد بسیاری از اجحاف و اختلاس از جمله پذیرفتن غیر قانونی اتوموبیل از شرکت ایران خودرو، بزرگترین کارخانه اتوموبیل سازی ایران، تا عملکرد غیرمسئولانه در رابطه با مبارزه با قاچاق مواد مخدر، تصرف غیرقانونی معادن و کارخانجات، زندگی پر از تجمل و حتی بی بندوباری اخلاقی متهم کرده است. (نک. جدول شماره 3).

درحالی که حملات آقای پالیزدار به آیت الله رفسنجانی در چارچوب رقابت سیاسی بین آقای احمدی نژاد و رئیس جمهور پیشین برای ایرانیان

قابل درک است، اما حملات وی به امام جمعه با تقوای مشهد، آیت الله علم الهدی و امام جمعه تهران، آیت الله محمد امامی کاشانی، به وجهه اجتماعی روحانیت آسیب رساند. از آنجا که آقای پالیزدار در سن 14 سالگی به صورت داوطلب به جبهه اعزام شده، و همانند آقای احمدی نژاد سرباز جنگ ایران و عراق است، مباشر تمام عیاری برای پیشبرد سیاست های آقای احمدی نژاد شده است.³⁶

در ابتدا، مقامات رسمی سعی کردند که نسبت به آی قاپالیزدار بی اعتنا باشند. به مدت چند هفته سخنرانی های وی در خبرگزاریهای تحت کنترل دولت انعکاسی نیافت.³⁷ اما داستان در اینترنت پخش شد و رسانه های خارجی از جمله بخش فارسی رادیو صدای امریکا، بی بی سی، و رادیو فردا اتهامات پالیزدار را پیگیری کردند. رادیو فردا حتی مصاحبه ای با وی پخش کرد که در آن پالیزدار اظهار داشت که آیت الله حسین نوری همدانی، رئیس کمیته قضائی مجلس، تلاش کرده است تا مانع انتشار نتیجه تحقیقات وی شود.³⁸

در پی این امر خبرگزاری های دولتی و ادار به عکس العمل شدند. در ابتدا تلاش شد که از درجه اهمیت آقای پالیزدار کاسته شود. مرکز پژوهش های مجلس ایران اظهار داشت که کارمندی به این نام ندارد و حتی آقای پالیزدار را تهدید کرد که وی را به خاطر ادعای اشتغال در آن مرکز تحت پیگرد قانونی قرار خواهد داد.³⁹ آقای حسن کامران، از مقامات مرکز پژوهش های مجلس، از وجود کارمندی بنام پالیزدار اظهار بی اطلاعی کرد. اما سخنان آقای کامران، پس از اثبات وجود مدارک اشتغال پالیزدار، پس گرفته شد.⁴⁰ پس از آنکه خبرگزاری الف نیوز گزارش داد که آقای پالیزدار قبلا کاندیدای انتخاباتی شوراهای محلی اسلامی از جناح رایحه خوش خدمت (فراکسیون پارلمانی حامی آقای احمدی نژاد) بوده است،⁴¹ برادر رئیس جمهور، آقای داوود احمدی نژاد، رئیس دفتر ویژه بازرسی رئیس جمهوری، بحران و تشنجی⁴² را که آقای پالیزدار در جامعه ایجاد کرده بود محکوم کرد.

پس از آن، رسانه ها دست به ترور شخصیت زدند. خبرگزاری فارس و کیهان -- که سردبیرش بطور مستقیم از طرف رهبر انتصاب می شود -- نوشتند که آقای پالیزدار از سهامداران یک شرکت تولیدات لبنیاتی بوده و در تخلفات مالی و اختلاس از بیت المال دست داشته است.⁴³ علاوه بر آن، کیهان

نوشت که آقای پالیزدار اطلاعات سری و مهم ارتش ایران را دزدیده است. این اتهامات در هفته نامه صبح صادق، ارگان سپاه پاسداران نیز تکرار شد.⁴⁴ رجا نیوز اعلام کرد که مدرک فوق لیسانس آقای پالیزدار از دانشگاه مریلند جعلی است.⁴⁵ امام جمعه تهران، آیت الله امامی کاشانی با اشاره به آقای پالیزدار به مردم ایران اطمینان داد که "توطئه گران و تهمت زنان به دست خداوند مجازات خواهند شد."⁴⁶ هفته بعد، آیت الله احمد خاتمی اظهار داشت که اقدام آقای پالیزدار "توطئه و خرابکاری بر علیه جمهوری اسلامی است."⁴⁷

در 11 ماه ژوئن 2008، نیروهای امنیتی آقای پالیزدار را به اتهام "سوء استفاده های مالی، اتهامات جعلی، نشر اکاذیب، و تشویش اذهان عمومی" بازداشت کردند.⁴⁸ در روزهای بعد، پلیس تعدادی از همکاران آقای پالیزدار را نیز دستگیر کرد، و برخی از دستگیر شدگان نمایندگان مجلس بودند.⁴⁹ این دستگیری ها در تهران به تظاهرات منجر شد و در نهایت به وسیله نیروهای انتظامی و گاز اشک آور خاتمه پیدا کرد.⁵⁰

در واقع، شورش، اغتشاش و تظاهرات نمایانگر استیصال مردم عادی نسبت به فساد موجود در بین رهبران سیاسی و پاسخگو نبودن روحانیون به قانون است. چند تن از حامیان آقای احمدی نژاد به دفاع از آقای پالیزدار برخاستند. خبرگزاری نوسازی، که عموماً از سیاستهای آقای احمدی نژاد حمایت می کند، از آقای پالیزدار به عنوان "یک شخص شایسته" نام برد.⁵¹ در یک سایت اینترنتی نزدیک به جناح دانشجویی سازمان شبه نظامی بسیج، دکتر طاها جزایری بر لزوم یک محاکمه علنی تأکید کرد تا در آن نه تنها آقای پالیزدار، بلکه اتهامات وارده بر فساد نخبگان نیز بررسی شوند.⁵² اتحادیه جامعه اسلامی دانشجویان، که از آقای پالیزدار برای سخنرانی در همدان دعوت کرده بود، نیز بر اهمیت ابراز انتقادات عمومی تأکید کرد.⁵³ در یک اقدام نه چندان ظریف و ماهرانه، خبرگزاری انصار نیوز هم عکس های آقای پالیزدار، در دوران خدمت وی در جنگ ایران و عراق، را منتشر کرد تا بدین وسیله پشتیبانی رزمندگان جنگ را برانگیزد. این عکس ها بعداً از این سایت برداشته شدند.⁵⁴

نتیجه

جامعه ایرانی غالباً در دوران بی اعتمادی و استیصال و به دلیل نداشتن دسترسی به کانال های

قانونی برای بیان نارضاایتی های سیاسی خود به مهدویت روی می آورد. آقای احمدی نژاد با ادعاهای عجیب و غریب خود در مورد معجزات و ارتباط مستقیم با امام غایب، از این اعتقادات به نفع خود استفاده می کند. او دولت خود را به طرز عجیبی هموار کننده راه ظهور منجی شیعیان قلمداد می کند، و وضع نابسامان اقتصاد تحت کنترل دولت را به گردن دشمنان امام زمان می اندازد که قصد تاخیر روز معاد را دارند. اگر او بتواند این منظور خود را جا بیندازد، موفق خواهد شد که مذهب و تفسیر آن را نیز از انحصار روحانیون بدر آورد. اگر رئیس جمهور بتواند دسترسی به مهدی را از انحصار رهبر جمهوری اسلامی درآورده و آن را "دموکراتیزه" کند، دیگر برای ارتباط با امام زمان نیازی به رهبر نخواهد بود. در چنین حالتی، در دراز مدت، دست روحانیون عالی رتبه از امور سیاسی جمهوری اسلامی کوتاه خواهد شد.

با افزایش دخالت رئیس جمهور در امور مذهبی، روحانیون نیز انتقادات خود را نسبت به اداره امور اقتصادی کشور و استفاده خام و ابتدائی آقای احمدی نژاد از موضوع مهدویت افزایش دادند. سپس مسئله آقای پالیزدار پیش کشیده شد، که می بایست به مثابه پاسخ آشکار آقای احمدی نژاد تلقی شود. بجای درگیر شدن در مسائل فقهی، که نهایتاً منجر به شکست آنان از روحانیون به مراتب اندیشمند تر می شد، آقای احمدی نژاد و حامیانش از موضوع آقای پالیزدار استفاده کردند تا به روحانیون انگ فساد زده و قداست مردان خدا را خدشه دار کنند.

اگرچه مهدویت آقای احمدی نژاد و اتهامات فساد آقای پالیزدار شورش و طغیانی بر علیه روحانیت ایجاد نخواهد کرد، اما این اتهامات وجهه روحانیون را تیره و لکه دار کرده است. در جنگ پایان ناپذیر قدرت بین ارکان جمهوری اسلامی، سپاه پاسداران، که آقای احمدی نژاد غیر روحانی از میان آنان برخاسته، برنده اصلی بازی خواهد شد که برای تضعیف روحانیون در نظر گرفته شده است.

بدین ترتیب، هنگامی که رزمندگان سپاه به روحانیت اعلام جنگ می دهند، پیروزی از آن سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خواهد بود: جنگجویان خود برگزیده مقدس اسلام، که قدرت سیاسی را با توسل به ارتباط مستقیم با امام غایب و بدون واسطه روحانیون بدست خواهند آورد. در چنین روندی، روحانیت شیعه، یک

بار دیگر، عهده دار نقش تاریخی خود، یعنی دفاع از مردم شیعه در برابر ظلم حاکمان خواهد شد.

انترپرایز و خانم کریستی هال رابینسون، دستیار ویراستار با آقای آلفونه همکاری کرده اند تا این مقاله چشم انداز خاورمیانه تهیه شود.

آقای علی آلفونه از کالج سلطنتی دفاع دانمارک برای حمایت مالی از این پژوهش ها و از آقای دکتر مهدی خلجی، پژوهشگر انستیتوی واشینگتن برای سیاست خاور نزدیک، برای تبادل نظر سپاسگزار است. آقای دکتر مایکل روبین، پژوهشگر مؤسسه امریکن

جدول شماره 1 دگرگونی گفتمان مهدویت احمدی نژاد و حامیان

روند کلی	موارد مشخص
اشاره کلی به موضوع مهدویت	اعتقاد به ظهور منجی تفکری مترقی است. ⁵⁵ هدف دولت فراهم کردن شرایط ظهور امام زمان است. ⁵⁶ تمامی امور دنیا بر اساس برنامه های امام زمان متحول می شوند. ⁵⁷ سیاست های فرهنگی موجب آماده کردن امور برای ظهور امام زمان می شوند. ⁵⁸ نیروهای مسلح جمهوری اسلامی نیروهای مسلح امام زمان هستند. ⁵⁹
معجزات	احمدی نژاد "معجزه هزاره سوم" است. ⁶⁰ امام زمان در سخنرانی معجز آسای احمدی نژاد در دانشگاه کلمبیا حضور داشت. ⁶¹ پرتاب موشک جمهوری اسلامی به فضا یک معجزه بود. ⁶² لطف الهی باعث شد احمدی نژاد از خطر ربوده شدن و قتل نجات پیدا کند. ⁶³ اگر دست ولایتی امام زمان نبود، دولت احمدی نژاد از پای در می آمد. ⁶⁴
تطبیق و تنظیم ایدئولوژیکی	احترام به مقام معظم رهبری احترام به امام زمان (عج) است. ⁶⁵ ناسیونالیسم ایرانی با حاکمیت منجی موعود، امام زمان مرتبط است. ⁶⁶ لطف الهی و دست ولایتی امام زمان جمهوری اسلامی را حفظ می کند. ⁶⁷ امام زمان جهان را مدیریت می کند. ⁶⁸ سخن گفتن از امام زمان ادب است. ⁶⁹ باید از امام زمان بیشتر سخن بگوئیم. ⁷⁰ حکومت اسلامی ایران جلوه ای از ولایت امام زمان است. ⁷¹ دوران احمدی نژاد، دوران ظهور صغری است. ⁷²
شناسایی دشمنان امام زمان	آنها که در مورد امام زمان مطالب کفر انتشار می دهند. ⁷³ آنها که سخنان احمدی نژاد درباره امام زمان را مسخره می کنند. ⁷⁴ کمیته ای در آمریکا که مخرب شخصیت امام زمان است. ⁷⁵ آمریکا به عراق حمله کرد تا با قتل ⁷⁶ از ظهور امام زمان جلوگیری کند. ⁷⁷ آنها از سخنان احمدی نژاد درباره امام زمان انتقاد می کنند. ⁷⁸ آنها که از نام بردن امام زمان ناراحت می شوند. ⁷⁹ روحانیت شیعه. ⁸⁰ آنها که ارتباط دولت احمدی نژاد با امام زمان را نمی بینند. ⁸¹ آنها که هاله نور را در بالای سر احمدی نژاد نمی بینند. ⁸² آنها که از مبارزه دولت احمدی نژاد با فساد اقتصادی جلوگیری می کنند. ⁸³ آنها که از نام بردن خدا و امام زمان جلوگیری می کنند. ⁸⁴ آنها که حرمت دولت احمدی نژاد در مورد مسجد جمکران را مسخره می کنند. ⁸⁵

جدول شماره 2
انتقادات روحانیت به سیاست ها و گفتمان احمدی نژاد، 2007-2008

عنوان	مقام اجتماعی، دولتی	انتقادات
حجت الاسلام محمد علی ابطحی	رئیس مرکز گفتگوی تمدنها، دفتر محمد خاتمی رئیس جمهور سابق	سیاست خارجی ⁸⁶
آیت الله علی الله بداشنی	روحانی و متخصص برجسته در زمینه مسئله ظهور و موضوع مهدویت	مهدویت و اصل ظهور و انتظار ⁸⁷
آیت الله ابراهیم امینی	امام جمعه قم	تورم اقتصادی ⁸⁸
آیت الله عبدالله جوادی آملی	استاد حوزه علمیه قم	تورم اقتصادی ⁸⁹ فساد اقتصادی ⁹⁰
حجت الاسلام محسن دعا گو	امام جمعه شمیرانات	تغییرات در کابینه ⁹¹ انتخابات محلی ⁹²
حجت الاسلام قربان علی دری نجف آبادی	دادستان کل جمهوری اسلامی	مهدویت و اصل ظهور و انتظار ⁹³
آیت الله فاطمی نیا	استاد حوزه علمیه قم	مهدویت و اصل ظهور و انتظار ⁹⁴
آیت الله اکبر هاشمی رفسنجانی	رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام رئیس مجلس خبرگان رهبری ایران	کمبود آزادی بیان ⁹⁵ اشکال در مدیریت کشور ⁹⁶ بی تفاوتی مردم / مشارکت مردمی ناکافی ⁹⁷ سرکوبی ⁹⁸ سیاست های اقتصادی غلط ⁹⁹ سوء مدیریت دانشگاه آزاد ¹⁰⁰
آیت الله محمود هاشمی شاهرودی	رئیس قوه قضائیه از سال 1999	شرایط اقتصادی ¹⁰¹
حجت الاسلام مهدی کروی	دبیر کل اعتماد ملی	مقصر شناختن دولت ¹⁰² مهدویت و اصل ظهور و انتظار ¹⁰³
حجت الاسلام حسن خمینی	نوه آیت الله عظمی خمینی، بنیانگذار جمهوری اسلامی	طالبانیسم ¹⁰⁴
حجت الاسلام محمود مدنی بجنستانی	نماینده مجلس از تهران	مهدویت و اصل ظهور و انتظار ¹⁰⁵
آیت الله محمد رضا مهدوی کنی	دبیرکل جامعه روحانیت مبارز تهران	مقصر شناختن دولت ¹⁰⁶ گرانی ¹⁰⁷ مهدویت و اصل ظهور و انتظار ¹⁰⁸
آیت الله عظمی ناصر مکارم شیرازی	رهبر سیاسی مذهبی پرنفوذ	گرانی ¹⁰⁹ مهدویت و اصل ظهور و انتظار ¹¹⁰ تورم اقتصادی ¹¹¹
آیت الله محمد تقی مصباح یزدی	بنیانگذار و مدیر موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	مسائل جزئی و سمبولیک ¹¹² گرانی ¹¹³
حجت الاسلام غلام رضا مصباحی مقدم	نماینده مجلس از تهران	گرانی ¹¹⁴
مصطفی محقق داماد	رئیس گروه علوم و معارف اسلامی فرهنگستان علوم ایران	مهدویت و اصل ظهور و انتظار ¹¹⁵
آیت الله عظمی محسن مجتهد شبستری	امام جمعه تبریز	سیاست های اقتصادی ¹¹⁶
آیت الله عظمی حسینعلی منتظری	روحانی دگراندیش	برخورد با فعالیت های دانشجویی ¹¹⁷ سوء رفتار با اقلیت های مذهبی ¹¹⁸
آیت الله عظمی عبدالکریم موسوی اردبیلی	رئیس سابق قوه قضائیه (89-1979)	گرانی ¹¹⁹
حجت الاسلام حسین موسوی تبریزی	دبیر مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم	مهدویت و اصل ظهور و انتظار ¹²⁰
حجت الاسلام علی اکبر ناطق نوری	سخنگوی سابق مجلس شورای اسلامی	مهدویت و اصل ظهور و انتظار ¹²¹
حجت الاسلام محمد نیازی	رئیس سازمان بازرسی کل کشور	مافیای اقتصادی ¹²²
آیت الله عظمی حسین نوری همدانی	رهبر پرنفوذ شیعه	گرانی ¹²³
حجت الاسلام مصطفی پور محمدی	وزیر برکنار شده کشور	مقصر شناختن دولت ¹²⁴

برنامه های تلویزیونی ¹²⁵	رییس مرکز تربیت مربی کودک و نوجوان دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم	حجت الاسلام محمد حسن راستگو
سیاست خارجی و اقتصادی ¹²⁶ مهدویت و اصل ظهور و انتظار ¹²⁷	نماینده رهبری در شورای امنیت ملی	حجت الاسلام حسن روحانی
مهدویت و اصل ظهور و انتظار ¹²⁸	از اعضای سابق شورای نگهبان	آیت الله عظمی یوسف صانعی

جدول شماره 3

مقاماتی که توسط پالیزدار به فساد متهم شده اند

نام	مقام اجتماعی، دولتی	اتهامات
امیر عابدینی	تیم فوتبال پرسپولیس	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی دو هزار دستگاه اتوموبیل از ایران خودرو
حمید ادبی	مدیر سابق فروش ایران خودرو	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی اتوموبیل به مقامات گوناگون
ابو	ستاد مبارزه با مواد مخدر	عدم پیگیری قانونی قاچاقچیان مواد مخدر
صنایع هوایی و فضائی	تحت مالکیت وزارت دفاع و لجستیک نیروهای مسلح	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی اتوموبیل از ایران خودرو
آیت الله علم الهدی	امام جمعه مشهد و مالک بنیاد همگرایی اندیشه	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی اتوموبیل از ایران خودرو
عسگر اولادی	دبیر کل بنیاد مؤتلفه	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی پانصد دستگاه اتوموبیل از ایران خودرو
سازمان برنامه و بودجه	بودجه و برنامه ریزی	فساد اقتصادی
داوود دانش جعفری	وزیر سابق اقتصاد و دارائی	عدم پیگیری مبارزه با فساد اقتصادی
محمد دین پرور	نا مشخص	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی پانصد دستگاه اتوموبیل از ایران خودرو
آیت الله محمد امامی کاشانی	امام جمعه تهران و از اعضای سابق شورای نگهبان	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی 4 معدن در استانهای فارس و زنجان و فساد در موسسه بیماران سندرم داون
امامی کاشانی	پسر آیت الله امامی کاشانی	فساد در موسسه بیماران سندرم داون
حجت الاسلام علی فلاحیان	وزیر سابق اطلاعات و از مالکین بنیاد همگرایی اندیشه	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی اتوموبیل از ایران خودرو
تاسیسات موشکی فروز	تحت مالکیت وزارت دفاع و لجستیک نیروهای مسلح	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی اتوموبیل از ایران خودرو
اکبر گنجی	مالک کارخانه محرم	ارتباط و همکاری در فساد اقتصادی با آیت الله یزدی و محمد علی شرعی
منوچهر غزوری	مدیر سابق ایران خودرو	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی اتوموبیل به دوستان
بنیاد همگرایی اندیشه	تحت مالکیت حجت الاسلام فلاحیان و آیت الله علم الهدی	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی اتوموبیل از ایران خودرو
آیت الله اکبر هاشمی رفسنجانی	رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام رئیس مجلس خبرگان رهبری و رئیس جمهور سابق	واردات اتوموبیل بدون پرداخت گمرک، مالکیت یک سوم جزیره کیش، پارک جنگلی در شمال، و تجارت های گوناگون در کانادا
فائزه هاشمی رفسنجانی	دختر آیت الله هاشمی رفسنجانی	زندگی پر تجمل
مهدی هاشمی رفسنجانی	پسر آیت الله هاشمی رفسنجانی و مدیر عامل سازمان بهینه سازی مصرف سوخت کشور	مسائل اخلاقی
حیدری	مقام رسمی مبارزه با قاچاق مواد مخدر	سهل انگاری
ایران خودرو	کارخانه اتوموبیل سازی	ارتباط در انتقال مالکیت اتوموبیل های آزمایشی به تمام اعضای قوه قضائیه
آیت الله ابوالقاسم خزعلی	رئیس بنیاد بین المللی الغدیر	ارتباط با استخراج معدن در جزیره هرمز
معزی	مشخص نشد	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی پانصد دستگاه اتوموبیل از ایران خودرو
منلل	نماینده آیت الله مکارم شیرازی و داماد آیت	مافیای شکر

بنیاد نهج البلاغه	الله مصباح یزدی تحت مالکیت علی اکبر ناطق نوری، محسن رفیق دوست، عسگر اولادی، حسین دین پرور، و معزی	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی اتوموبیل از ایران خودرو
حجت الاسلام علی اکبر ناطق نوری	رئیس دفتر بازرسی در دفتر آیت الله خامنه ای، سخنگوی سابق مجلس، از مالکین بنیاد نهج البلاغه	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی پانصد دستگاه اتوموبیل از ایران خودرو
محمد رضا نعمت زاده	وزیر سابق صنایع و معادن	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی شرکت لاستیک دنا به بهائی بسیار ارزانتر از قیمت بازار
محسن رفیق دوست	از بنیانگذاران و وزیر سابق سپاه پاسداران از مالکین بنیاد نهج البلاغه و رئیس سابق بنیاد مستضعفان	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی پانصد دستگاه اتوموبیل از ایران خودرو
شاهرودی	رئیس قوه قضائیه	تحمل فساد
محمد علی شرعی	عضو مجلس خبرگان رهبری ایران	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی شرکت لاستیک دنا
عباس تقی زاده	تحت حمایت ناطق نوری	ارتباط با قاچاق در فرودگاه پیام
آیت الله عباس واعظ طبسی	تولیت آستان قدس رضوی	مالکیت 12 معدن در خراسان
ناصر واعظ طبسی	پسر آیت الله واعظ طبسی	ارتباط با پرونده المکاسب
مشخص نشد	وزارت کشور	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی دوهزار دستگاه اتوموبیل از ایران خودرو
آیت الله محمد یزدی	رئیس سابق قوه قضائیه، دبیر کل کتونی جامعه روحانیت مبارز، عضو سابق شورای نگهبان، نماینده سابق مجلس خبرگان رهبری، رئیس سابق جامعه مدرسین حوزه علمیه قم	ارتباط در انتقال مالکیت غیر قانونی شرکت لاستیک دنا
حمید یزدی	پسر آیت الله یزدی و مدیر کل سابق قوه قضائیه	به دست آوردن انحصار غیر قانونی تجارت الوار در شمال ایران
محمدرضا یوسفی	عضو اطلاعات سپاه پاسداران، همکار آقای مدلل	مافیای شکر
رسول زرگر	رئیس ستاد مبارزه با مواد مخدر	سهل انگاری

ماخذ: عباس پالیزدار (سخنرانی، دانشگاه همدان، ایران، 27 مه 2008).

- ¹ - برای آشنائی بیشتر با موضوع مهدویت در ایران در زمان تغییر و تحولات اجتماعی نک. عباس امانت: *Abbas Amanat: Resurrection and Renewal – The Making of the Babi Movement in Iran, 1844-1850*. Ithaca and London: Cornell University Press, 1989. Pp. 1-29.
- همچنین نک. به نوشته مهدی خلجی، انستیتوی واشینگتن برای سیاست خاور نزدیک: Mehdi Khalaji, *Apocalyptic Politics. On the Rationality of Iranian Policy*. Policy Focus #79. Washington D.C.: The Washington Institute for Near East Policy, January 2008. Available at: <http://www.washingtoninstitute.org/templateC04.php?CID=286> (accessed July 1, 2008).
- ² - محمد جواد مشکور، *تاریخ شیعه و فرقه های اسلام*. چاپ پنجم، تهران: کتابفروشی اشراقی، سال 1993، صص 124-25 و 132.
- ³ - روح الله خمینی، *ولایت فقیه: حکومت اسلامی*. تهران: امیرکبیر، نزدیک به سال 1978.
- ⁴ - *قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران*، اصل پنجم. (مراجعه: 6 ژوئیه 2008) <http://www.iranonline.com/iran/iran-info/Government/constitution-1.html>
- ⁵ - "زن ببر نماقم را به آشوب کشید،" بی بی سی فارسی (لندن)، 9 نوامبر 2003. (مراجعه: 25 ژوئن 2008) http://www.bbc.co.uk/persian/iran/story/2003/11/031109_mf_qom.shtml
- ⁶ - برای دیدن تصویر نک. به سایت اینترنتی زیر: (مراجعه: 30 ژوئن 2008) www.persianhub.org/interesting-pictures/131874-sayeh.html#post1133577
- ⁷ - "ویژه: بازداشت زنی که خود را حضرت خدیجه معرفی می کرد،" شهاب نیوز (تهران)، 2 فوریه 2008. (مراجعه: 25 ژوئن 2008) <http://www.shahabnews.com/vdcbufb9prhb0.iur.html>
- ⁸ - "دو سخنرانی و یاد آوری یک سوال بزرگ در باره افزایش خرافات،" شهاب نیوز (تهران)، 22 ژوئن 2008. (مراجعه: 25 ژوئن 2008) <http://www.shahabnews.com/vdca.ynyk49ny05k14.html>
- و همچنین نک. مهدی خلجی:

Apocalyptic Politics: On the Rationality of Iranian Policy. p. 17.

- 9 - "بازداشت مدعی امامت چهاردهم در قم!" عصر ایران (تهران)، 22 ژوئن 2008.
<http://www.asriran.com/view.php?id=45756> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 10 - "ظهور فرقه انحرافی در مشهد"، خبرگزاری نوسازی (تهران)، 22 ژوئن 2008.
<http://www.nosazil.com/comments.asp?id=14568> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 11 - "دو سخنرانی در قم و یاد آوری یک سنوآل بزرگ در باره افزایش خرافات"، شهاب نیوز (تهران)، 23 ژوئن 2008.
<http://www.shahabnews.com/vdca.ynyk49ny05k14.html> (مراجعه: 25 ژوئن 2008)
- 12 - "ادعای امامت یک دیوانه در شهر صیدا"، رجا نیوز (تهران)، بدون تاریخ.
<http://www.rajanews.com/News/?30095> (مراجعه: 25 ژوئن 2008)
- 13 - "دکتر سید مهدی خاموشی: مقابله با خرافات از رویکردهای اصلی سازمان تبلیغات اسلامی است"، آگاهسازی (تهران)، 19 ژوئن 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=5075> (مراجعه: 25 ژوئن 2008)
- 14 - "تاکید یک مرجع تقلید: برخورد قاطع با مدعیان دروغین حضرت مهدی"، شهاب نیوز (تهران)، 12 ژوئن 2008.
<http://www.shahabnews.com/vdce.e8ebjh8ze9bij.html> (مراجعه: 25 ژوئن 2008)
- "هشدار دادستان ویژه روحانیت درباره ادعاهای دروغ ارتباط با امام زمان"، شهاب نیوز (تهران)، 29 مه 2008.
<http://www.shahabnews.com/vdca.79wrak9uupr4a.html> (مراجعه: 25 ژوئن 2008)
- و "روحانی: خرافات زدگان می خواهند مسیر انقلاب را منحرف کنند"، شهاب نیوز (تهران)، 19 فوریه 2008.
<http://www.shahabnews.com/vdca.ab8urhbf5iupr.html> (مراجعه: 25 ژوئن 2008)
- 15 - "فرمان رهبری درباره مدعیان امام زمان"، سایت خبری تحلیلی آی آر نیوز (تهران)، 31 مه 2008.
<http://www.irnew.com/index.aspx?siteid=1&pageid=156&newsview=2189> (مراجعه: 25 ژوئن 2008)
- 16 - "نوبت اعتماد سازی غرب است"، روزنامه ایران (تهران)، 15 ژانویه 2006.
<http://www.iran-newspaper.com/1384/841025/html/politic.htm> (مراجعه: 6 ژوئن 2008)
- 17 - "احمدی نژاد: دست اندر کاران امور فرهنگی فراهم کردن شرایط ظهور منجی را در دستور کار قرار دهند"، ابرار (تهران)، 10 نوامبر 2007.
<http://abrarnews.com/politic/1386/860819/html/rooydad.htm#s211530> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 18 - "اگر دست ولایتی امام زمان نبود، این دولت از پای در می آمد"، رجا نیوز (تهران).
<http://www.rajanews.com/News/?28367> (مراجعه: 25 ژوئن 2008)
- 19 - "احمدی نژاد نقشه روده شدن در عراق را فاش کرد"، خبرگزاری الف.
- 20 - "امام خمینی: سیاست مدار یا حقیقت مدار؟" خاطرات شخصی محمود احمدی نژاد.
- 21 - "رئیس جمهور: بزودی وقت اصلاحات در دانشگاه آزاد فرا می رسد"، ابرار.
- 22 - "حکایتی از اخلاص و ارادت آیت الله مصباح نسبت به رهبری"، اخبار انصار (تهران)، بدون تاریخ.
- 23 - "آیت الله مصباح یزدی: حکومت اسلامی ایران جلوه ای از ولایت امام زمان است"، اخبار انصار، (تهران)، بدون تاریخ.
<http://www.ansarnews.com/?usr=news/detail&nid=2003094> (مراجعه: 17 ژوئن 2008)
- 24 - "علم الهدا: اگر امام زمان جهان را مدیریت نمی کند، پس چه امامتی بر ما دارد؟" عصر ایران.
- 25 - "دوران احمدی نژاد، دوران ظهور صغری"، روز.
- 26 - "نوروز و اختراع پیشینه دینی برای آن"، بخش فارسی دوپچه وله.
- 27 - "احمدی نژاد: صحبت من درباره امام زمان علمی بود، چرا مسخره می کنید؟" خبرگزاری انتخاب؛ "باور امام زمان ممنوع"، تارنمای فاطمه رجیبی؛ "مخالفت با احمدی نژاد یا امام زمان؟" اخبار انصار (تهران)، بدون تاریخ؛ "احمدی نژاد: الگو های برنامه ریزی و مدیریت بعد از انقلاب غربی بود، اعتماد ملی؛" تجمع طرفداران مصباح علیه قوه قضائیه، "امروز؛" پیروزی های خود را مدیون امام زمان هستیم"، اخبار انصار (تهران)، بدون تاریخ؛ "سقای بی ریا: کوتاه فکران و روشنفکر نمایان حقایق مسجد جمکران را خرافات گوئی می دانند، اعتماد.
- 28 - "تورم و گرانی وجود دارد"، ابرار، 28 آوریل 2008.
<http://abrarnews.com/politic/1387/870209/html/rooydad.htm#s256635> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 29 - "آیت الله موسوی اردبیلی: گرانی اخیر احساسی و شعاری نیست"، ابرار (تهران)، 19 آوریل 2008.
<http://abrarnews.com/politic/1387/870131/html/rooydad.htm#s253632> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 30 - "آیت الله مکارم شیرازی: گرانی در جامعه غوغا می کند. مسئولانی که توانائی کار ندارند نباید مسئولیت بپذیرند"، ابرار (تهران)، 8 دسامبر 2007.
<http://abrarnews.com/politic/1386/860917/html/rooydad.htm#s220092> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- و "آیت الله مکارم شیرازی: گرانی مسکن غوغا می کند"، ابرار (تهران)، 19 آوریل 2008.
<http://abrarnews.com/politic/1387/870131/html/rooydad.htm#s253632> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 31 - "آیت الله مصباح یزدی: نسل آینده در معرض خطر است"، ابرار (تهران)، 19 آوریل 2008.
<http://abrarnews.com/politic/1387/870131/html/rooydad.htm#s253608> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 32 - "تورم افسار گسیخته مردم را به ستوه آورده است"، امروز (آمستردام)، 3 مه 2008.
<http://emruz.biz/ShowItem.aspx?ID=14636&p=1> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 33 - "هاشمی رفسنجانی: اقتصاد کشور با گداپروری درست نمی شود"، اعتماد ملی (تهران)، 19 مه 2008.
http://www.roozna.com/Images/Pdf/1_30_2_1387.Pdf (مراجعه: 18 ژوئن 2008).

- 34 - "سندی تازه برای اثبات دروغ بزرگ مرکز پژوهش های مجلس،" خبرگزاری انتخاب (تهران)، 13 ژوئن 2008.
<http://www.tiknews.net/display/?ID=62719&page=1> (مراجعه: 15 ژوئن 2008)
- و "نیازی: پالیزدار در هیات تحقیقات و تفحص سمت داشته است،" خبرگزاری انتخاب (تهران)، 16 ژوئن 2008.
<http://www.tiknews.net/display/?ID=62864&page=1> (مراجعه: 15 ژوئن 2008)
- 35 - "یک مقام اطلاعاتی: دستگاه قضائی گاف داده!" روز (امستردام)؛ "یک سخنرانی جنجالی که واکنش مقامات رسمی را به دنبال داشت،" اعتماد (تهران)، 10 ژوئن 2008.
http://www.roozonline.com/archives/2008/06/post_7721.php (مراجعه: 15 ژوئن 2008)
- 36 - "پدر عباس پالیزدار: در مجلس هم این گزارش را خوانده بودند،" رادیو فردا (پراگ)، 13 ژوئن 2008.
http://www.radiofarda.com/Article/2008/06/13/o2_palizdar_father.html (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 37 - اکبر منتجبی، "افشاگری که خود مفسد اقتصادی شد!" شهروند/امروز (تهران)، 15 ژوئن 2008.
<http://shahrvandemroz.blogfa.com/post-523.aspx> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 38 - "عباس پالیزدار: از روی سند و مدرک حرف زدم،" رادیو فردا (پراگ)، 9 ژوئن 2008.
http://www.radiofarda.com/Article/2008/06/09/f4_Palizadar_interview_corruption.html (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 39 - "توضیح مرکز پژوهش های مجلس درباره همکاری آقای عباس پالیزدار با این مرکز،" خبرگزاری الف (تهران)، 9 ژوئن 2008.
<http://www.alef.ir/content/view/27585/> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 40 - "کامران: پالیزدار ارتباطی با تفحص از قوه قضائیه ندارد،" خبرگزاری سایه (تهران)، 10 ژوئن 2008.
<http://sayenews.com/pages/?cid=1909> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- "نیازی: پالیزدار در هیات تحقیقات و تفحص سمت داشته است،" خبرگزاری انتخاب (تهران)، 16 ژوئن 2008.
<http://www.tiknews.net/display/?ID=62864&page=1> (مراجعه: 15 ژوئن 2008)
- و "اطلاعات تازه در مورد فعالیت دوساله پالیزدار در مرکز پژوهش های مجلس،" خبرگزاری انتخاب (تهران)، 11 ژوئن 2008.
<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=8703201121> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 41 - "سایت نزدیک به دولت دروغ خود را حذف نکرده است،" خبرگزاری الف (تهران)، 9 ژوئن 2008.
<http://www.alef.ir/content/view/27585/> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 42 - "موضع گیری داوود احمدی نژاد درباره اظهارات پالیزدار،" خبرگزاری الف (تهران)، 19 ژوئن 2008.
<http://www.alef.ir/content/view/28170/> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 43 - "تخریب مسئولان و سوء استفاده 6 میلیارد تومانی از بیت المال،" خبرگزاری فارس (تهران)، 10 ژوئن 2008.
<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=8703201121> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- و "فرار به جلو با پای لیز،" کیهان، 11 ژوئن 2008.
<http://www.kayhannews.ir/870322/2.htm> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 44 - "اسناد نظامی؟" صبح صادق (تهران)، 23 ژوئن 2008.
<http://www.sobhesadegh.ir/1387/0355/p03.pdf> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 45 - "فوق لیسانس جعلی پالیزدار،" رجا نیوز (تهران)، بدون تاریخ.
<http://www.rajanews.com/News/?30832> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 46 - "امامی کاشانی: بهتان زندگان گرفتار می شوند،" خبرگزاری الف (تهران)، 13 ژوئن 2008.
<http://www.alef.ir/content/view/27844/> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 47 - "آیت الله خاتمی: هشدار می دهم، پروژه های محفلی تخریب دوباره آغاز شده،" شهاب نیوز (تهران)، 20 ژوئن 2008.
<http://www.shahabnews.com/vdcc.eq0a2bq14la82.html> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 48 - "پالیزدار بازداشت شد / مرد جنجالی فضای خاکستری،" اعتماد (تهران)، 12 ژوئن 2008.
<http://www.magiran.com/npview.asp?ID=1636924> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 49 - "یک نماینده زن مجلس در جمع آوری اطلاعات محرمانه به پالیزدار کمک می کرد،" جمهوری اسلامی (تهران)، 18 ژوئن 2008.
<http://emruz.biz/ShowItem.aspx?ID=15468&p=1> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- "آجرلو: بی جا کرده هرکس گفته از آوردن پالیزدار به هیئت پشیمانم،" عصر ایران (تهران)، 11 ژوئن 2008؛ و "بازجویی 11 ساعته از نماینده زن مجلس،" تابناک نیوز (تهران)، 20 ژوئن 2008.
<http://www.asriran.com/view.php?id=44715> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 50 - "تجمع مقابل پارک ملت،" خبرگزاری الف (تهران)، 13 ژوئن 2008؛ و "تجمع غیر قانونی و فرق پارک ملت توسط ماموران،" عصر ایران (تهران)، 13 ژوئن 2008.
<http://www.alef.ir/content/view/27838/> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 51 - "معمای پالیزدار،" خبرگزاری نوسازی (تهران)، 14 ژوئن 2008.
<http://www.nosazil.com/comments.asp?id=14251> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 52 - "به جای تخریب و تهمت، پالیزدار را در دادگاه علنی محاکمه کنید،" عدالتخواهی (تهران)، 11 ژوئن 2008.
<http://www.adlroom.org/vdcd.o0f2yt0nja26y.html> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 53 - "بیانیه جامعه اسلامی دانشجویان درباره سخنرانی پالیزدار،" خبرگزاری الف (تهران)، 11 ژوئن 2008.
<http://www.alef.ir/content/view/27784/> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 54 - تصویر یاد شده در تارنمای اخبار انصار (تهران)، بدون تاریخ، در دسترس است.

- 55 - "نوبت اعتماد سازی غرب است"، *روزنامه ایران* (تهران)، 15 ژانویه 2006. (مراجعه: 16 ژوئیه 2008) www.ansarnews.com/?usr=news/detail&nid=2003141
- 56 - "احمدی نژاد: دست اندر کاران امور فرهنگی فراهم کردن شرایط ظهور منجی را در دستور کار قرار دهند"، *ایرنا* (تهران)، 10 نوامبر 2007. (مراجعه: 6 ژوئیه 2008) <http://www.iran-newspaper.com/1384/841025/html/politic.htm>
- 57 - "رئیس جمهور در جمع علما و روحانیون استان اردبیل: دولت در حال بازنگری در سیاست های فرهنگی است"، *خبرگزاری دانشجویان: ایسنا* (تهران)، 22 نوامبر 2007. (مراجعه: 24 ژوئن 2008) <http://abrarnews.com/politic/1386/860819/html/rooydad.htm#s211530>
- 58 - "رئیس جمهور گفت: بالاترین رسالت فرهنگی ما دعوت به امام عصر (عج) به عنوان حقیقت اصلی است"، *خبرگزاری مهر* (تهران)، 6 دسامبر 2007. (مراجعه: 24 ژوئن 2008) <http://www.isna.ir/Main/NewsView.aspx?ID=News-1038456&Lang=P>
- 59 - "حجت الاسلام والمسلمین صفائی: امروز نیروهای مسلح ما، نیروهای مسلح امام زمان (عج) هستند"، *سپاه نیوز* (تهران)، 23 فوریه 2008. (مراجعه: 24 ژوئن 2008) <http://www.mehrnews.com/fa/newsdetail.aspx?NewsID=599659>
- 60 - "ابعاد تازه انتقاد از سفر خاتمی به امریکا"، *بی بی سی فارسی*، 6 سپتامبر 2006. (مراجعه: 24 ژوئن 2008) <http://www.sepahnews.com/nEWS/uNew.aspx?id=8585&pid=0>
- 61 - "رئیس جمهور: به زودی وقت اصلاحات در دانشگاه آزاد فرا می رسد"، *ایرنا*، 13 نوامبر 2007. (مراجعه: 7 ژوئیه 2008) http://www.bbc.co.uk/persian/iran/story/2006/09/060906_fb_khatami_rajabi.shtml
- 62 - "احمدی نژاد: نیازمند حضور فعال در فضا هستیم"، *آفتاب نیوز* (تهران)، 4 فوریه 2008. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://abrarnews.com/politic/1386/860822/html/rooydad.htm#s212571>
- 63 - "احمدی نژاد نقشه ربهوده شدنش در عراق را فاش کرد"، *خبرگزاری الف* (تهران)، 19 ژوئن 2008. (مراجعه: 24 ژوئن 2008) <http://www.aftabnews.ir/vdcewn8jhe87f.html>
- 64 - "اگر دست ولایتی امام زمان نبود، این دولت از پای در می آمد"، *رجا نیوز* (تهران). (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.alef.ir/content/view/28173/>
- 65 - "حکایتی از اخلاص و ارادت آیت الله مصباح نسبت به رهبری"، *اخبار انصار* (تهران)، بدون تاریخ. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.ansarnews.com/?usr=news/detail&nid=2652>
- 66 - "نوروز و اختراع پیشینه دینی برای آن"، *بخش فارسی دویچه وله* (برلین)، 21 مارس 2008. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.dw-world.de/dw/article/0,2144,3207882,00.html>
- 67 - "اگر دست ولایتی امام زمان نبود، این دولت از پای در می آمد"، *رجا نیوز* (تهران). (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.asriran.com/view.php?id=42199>
- 68 - "علم الهدا: اگر امام زمان جهان را مدیریت نمی کند، پس چه امامتی بر ما دارد؟"، *عصر ایران* (تهران)، 9 مه 2008. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4715>
- 69 - "پاسخ های رئیس جمهور به خبرنگاران داخلی و خارجی"، *آگاه سازی* (تهران)، 14 مه 2008. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.ansarnews.com/?usr=news/detail&nid=2003077>
- 70 - "رئیس جمهور باید از امام زمان سخن بگوید"، *اخبار انصار* (تهران)، بدون تاریخ. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.ansarnews.com/?usr=news/detail&nid=2003094>
- 71 - "آیت الله مصباح یزدی: حکومت اسلامی ایران جلوه ای از ولایت امام زمان است"، *اخبار انصار* (تهران)، بدون تاریخ. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.ansarnews.com/?usr=news/detail&nid=2003094>
- 72 - "دوران احمدی نژاد، دوران ظهور صغری"، *روز (آمستردام)*، 12 مارس 2008. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) http://www.roozonline.com/archives/2008/03/post_6603.php
- 73 - "محکومیت آرش بهمنی، بابک مهدی زاده و کوهزاد اسمائیلی، اعضای سازمان دانش آموختگان به حبس"، *ادوار نیوز* (تهران). (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.advarnews.us/organization/6092.aspx>
- 74 - "احمدی نژاد: صحبت من درباره امام زمان علمی بود، چرا مسخره می کنید؟"، *خبرگزاری انتخاب* (تهران)، 13 مه 2008. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.tiknews.net/display/?ID=60609&page=1>
- 75 - "داوود احمدی نژاد: تشکیل کمیته استکباری علیه اسلام"، *رجا نیوز* (تهران). (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.rajaneews.com/News/?19531>
- 76 - *کسری ناجی، احمدی نژاد: تاریخ پنهانی رهبر افراتی ایران*. Kasra Naji, Ahmadinejad. *The Secret History of Iran's Radical Leader* (Berkeley, Los Angeles: University of California Press, 2008) p. 94.
- 77 - "یک محقق مهدویت: دشمنان با تمام قوا به میدان آمده اند"، *ایسنا* (تهران)، 19 دسامبر 2007. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.isna.ir/Main/NewsView.aspx?ID=News-1055612&Lang=P>
- 78 - "باور امام زمان ممنوع"، *تارنمای فاطمه رجبی* (تهران)، 13 مه 2008. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://fatemerajabi.net/rajabi/#>
- 79 - "عده ای از نام بردن امام عصر ناراحت می شوند"، *اخبار انصار* (تهران)، بدون تاریخ. (مراجعه: 17 ژوئن 2008) <http://www.ansarnews.com/?usr=news/detail&nid=3007>
- 80 - "مخالفت با احمدی نژاد یا امام زمان؟"، *اخبار انصار* (تهران)، بدون تاریخ.

- 81 - "احمدی نژاد: الگوهای برنامه ریزی و مدیریت بعد از انقلاب غربی بود،" اعتماد ملی (تهران)، 14 ژوئن 2008.
<http://www.ansarnews.com/?usr=news/detail&nid=2003093> (مراجعه: 17 ژوئن 2008)
- 82 - "امام خمینی. سیاست مدار یا حقیقت مدار؟" خاطرات شخصی محمود احمدی نژاد در تارنمای شخصی، 11 ژوئن 2008.
http://www.roozna.com/Images/Pdf/2_25_3_1387.Pdf (مراجعه: 17 ژوئن 2008)
- 83 - "تجمع طرفداران مصباح علیه قوه قضائیه،" امروز (تهران)، 3 مه 2008.
<http://emruz.biz/ShowItem.aspx?ID=14614&p=1> (مراجعه: 17 ژوئن، 2008)
- 84 - "پیروزی های خود را مدیون امام زمان هستیم،" اخبار انصار، (تهران)، بدون تاریخ.
<http://www.ansarnews.com/?usr=news/detail&nid=2003097> (مراجعه: 17 ژوئن، 2008)
- 85 - "سقای بی ریا: کوتاه فکران و روشنفکر نمایان حقایق مسجد جمکران را خرافات گونی می دانند،" اعتماد (تهران)، 22 ژوئن، 2008.
- 86 - "انتقاد از قدرت اول جهان > نامیدن ایران توسط احمدی نژاد،" عصر ایران (تهران)، 1 مارس 2008.
<http://www.magiran.com/npview.asp?ID=1642881> (مراجعه: 24 ژوئن، 2008)
- 87 - "آیت الله ابداشتی: احمدی نژاد باید استیضاح شود،" عصر ایران (تهران)، 14 مه 2008.
<http://www.asriran.com/view.php?id=37128> (مراجعه: 16 ژوئیه 2008)
- 88 - "تورم افسار گسیخته مردم را به ستوه آورده است،" امروز.
89 - "تورم و گرانی وجود دارد،" ایرار.
90 - "آیت الله عبدالله جوادی آملی: مبارزه با فساد اقتصادی با بگیر و ببند نمی شود،" آگاه سازی (تهران)، 2 ماه می، 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4713> (مراجعه 16 ژوئن 2008)
- 91 - "انتقاد دعا گو از تغییرات کابینه،" امروز (آمستردام)، 20 آوریل 2008.
<http://emruz.biz/ShowItem.aspx?ID=14270&p=1> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 92 - "در مراسم معارفه فرماندار شمیرانات رخ داد: جدال لفظی بین امام جمعه و مقامات دولتی،" اعتماد (تهران)، 2 ژوئن 2008.
<http://www.etemaad.com/Released/87-03-13/103.htm> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 93 - "دری نجف آبادی: مدعیان ارتباط با امام زمان سر در آستین بیگانه دارند،" شهاب نیوز (تهران)، 31 مه 2008.
<http://www.shahabnews.com/vdcj.xetfuqeotsfzu.html> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 94 - "آیت الله فاطمی نیا تاکید کرد: انتصاب برخی مطالب به امام عصر خلاف ادب انتظار است،" رجا نیوز (تهران)، بدون تاریخ.
<http://www.rajanews.com/News/?27060> (مراجعه: 16 ژوئن 2008)
- 95 - "آیت الله هاشمی رفسنجانی: اطلاع رسانی شأن انبیا است،" آگاه سازی (تهران)، 10 مه 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4682> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 96 - "آیت الله هاشمی رفسنجانی: در مدیریت کشور اشکال وجود دارد،" آگاه سازی (تهران)، 19 مه 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4748> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 97 - "هاشمی رفسنجانی: اگر راه امام را از دست بدهیم اشتباه بزرگی کرده ایم،" ایرار (تهران)، 2 ژوئن 2008.
<http://abrarnews.com/politic/1387/870313/html/rooydad.htm#s267903> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 98 - "هاشمی: اگر مردم زده شوند دلیلی برای ورود به مهلکه ها نمی بینند،" اعتماد (تهران)، 2 ژوئن 2008.
<http://www.etemaad.com/Released/87-03-13/103.htm> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 99 - "هاشمی رفسنجانی: اقتصاد کشور با گداپروری درست نمی شود،" اعتماد ملی (تهران)، 19 مه 2008.
http://www.roozna.com/Images/Pdf/1_30_2_1387.Pdf (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 100 - "آیت الله هاشمی رفسنجانی: هیچ کس مالک هیچ بخشی از دانشگاه آزاد نیست،" آگاه سازی (تهران)، 2 مه 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4590> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- و "هاشمی رفسنجانی: در صورت فقدان دانشگاه آزاد نیمی از جوانان از تحصیل محروم می شوند،" ایرار (تهران)، 19 مه 2008.
<http://abrarnews.com/politic/1387/870230/html/rooydad.htm#s263322> (accessed June 18, 2008)
- 101 - "هاشمی شاهرودی: مشکل اقتصادی کشور جدی است،" ایرار (تهران)، 24 ژوئن 2008.
<http://abrarnews.com/politic/1387/870404/html/rooydad.htm#s273198> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 102 - "کروبی خطاب به احمدی نژاد: برادر من شما سه سال است که مسئول دولتید،" امروز (آمستردام)، 23 آوریل 2008.
<http://emruz.biz/ShowItem.aspx?ID=14376&p=1> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 103 - "کروبی خطاب به احمدی نژاد: به جای انتصاب مدیریت خود به امام زمان مشکلات را به امریکا و خشکسالی نسبت دهید،" افتاب یزد.
<http://www.aftab-yazd.com/pdf/2350/1.pdf> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 104 - "امام با استخاره کشور را اداره نمی کرد،" اعتماد (تهران)، 2 ژوئن 2008.
<http://www.etemaad.com/Released/87-03-13/204.htm#99784> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 105 - "مصباحی مقدم: امام زمان تورم 20 درصدی نمی پسندد،" عصر ایران (تهران)، 7 مه 2008.

- 106 - "آیت الله مهدوی کنی دبیر جامعه روحانیت مبارز تهران: نباید فرافکنی کنیم و مشکلات را به گردن دیگران بیاندازیم،" آگاه سازی (تهران)، 17 آوریل 2008.
<http://www.asriran.com/view.php?id=41968> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 107 - "آیت الله مهدوی کنی: برای بیان حقایق نباید از احدی هراس داشت،" آگاه سازی (تهران)، 17 آوریل 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4393> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 108 - "آیت الله مهدوی کنی دبیر کل جامعه روحانیت مبارز: این سخنان را نباید آقای احمدی نژاد بگوید،" آگاه سازی (تهران)، 11 مه 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4411> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 109 - "آیت الله مکارم شیرازی: گرانی در جامعه غوغا میکند. مسئولانی که توانایی کار ندارند نباید مسئولیت بپذیرند،" *ابرار* (تهران)، 8 دسامبر 2007؛ و "آیت الله مکارم شیرازی: گرانی مسکن غوغا می کند،" *ابرار*، 19 آوریل 2008.
- 110 - "آیت الله مکارم شیرازی: باید در باره مهدویت جلو افراد دروغ پرداز و خرافه گو را بگیریم،" *اعتماد ملی* (تهران)، 9 ژوئن 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4697> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 111 - "انتقاد آیت الله مکارم از تورم و فساد اقتصادی،" *خبرگزاری الف* (تهران)، 28 مه 2008.
http://www.roozna.com/Images/Pdf/2_25_3_1387.Pdf (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 112 - "انتقاد ارگان آیت الله مصباح از دیدار احمدی نژاد و همسر دکتر فاطمی: مصدق و وزیرانش خائن بودند،" *عصر ایران* (تهران)، 17 آوریل 2008.
<http://www.alef.ir/content/view/27119/> (مراجعه: 18 ژوئن 2008)
- 113 - "آیت الله مصباح یزدی: نسل آینده در معرض خطر است،" *ابرار*.
 114 - "دولت مسبب اصلی تورم است / تلاش برای عمران و اشتغال زانی نتیجه عکس داده است،" *عصر ایران* (تهران)، 8 ماه مه 2008.
<http://www.asriran.com/view.php?id=40226> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 115 - "کسی که امام زمان را زیارت کند به زبان نمی آورد،" *خبرگزاری فارس* (تهران)، 28 ماه مه 2008.
<http://www.asriran.com/view.php?id=42101> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 116 - "امام جمعه تبریز: حذف پارانه ها فعلا مناسب نیست،" *خبرگزاری الف* (تهران)، 13 ژوئن 2008.
<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=8703071191> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 117 - "ابراز تاسف آیت الله منتظری از محرومیت از تحصیل دانشجویان،" *ادوار نیوز* (تهران)، 5 ژوئن 2008.
<http://www.alef.ir/content/view/27847/> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 118 - "آیت الله منتظری و بهائیان: مخالفت سرسخت و حقوق شهروندی،" *بی بی سی فارسی* (لندن)، 24 مه 2008.
<http://www.advarnews.us/university/7265.aspx> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
http://www.bbc.co.uk/persian/iran/story/2008/05/080524_v-ma-montazeri-bahaies.shtml (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 119 - "آیت الله موسوی اردبیلی: گرانی اخیر احساسی و شعاری نیست،" *ابرار*.
 120 - "حسین موسوی تبریزی: نگاه عاقبت طلبانه به مهدویت، عامل سستی و دین گریزی است،" آگاه سازی (تهران)، 6 مه 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4640> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 121 - "ناطق نوری: ادعای آگاهی از زمان ظهور کاذب است،" *نواندیش* (تهران)، 16 اکتبر 2007.
<http://www.noandish.com/com.php?id=11614> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 122 - "رئیس سازمان بازرسی کل کشور: سازمان بازرسی به سابقه ای از مافیای اقتصادی نرسیده است،" آگاه سازی (تهران)، 21 آوریل 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4449> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 123 - "انتقاد آیت الله نوری همدانی از گرانی،" *عصر ایران* (تهران)، 22 مه 2008.
<http://www.asriran.com/view.php?id=43405> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 124 - "پور محمدی: ناگهان میگویند شبکه مافیایی وجود دارد،" آگاه سازی (تهران)، 15 مه 2008.
<http://www.agahsazi.com/News.asp?NewsID=4721> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 125 - "حجت الاسلام راستگو: هورا کشیدن و کف زدن در برنامه کودک قابل پذیرش نیست،" *عصر ایران* (تهران)، 11 مه 2008.
<http://www.asriran.com/view.php?id=42397> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 126 - "حسن روحانی در همایش مرکز تحقیقات استراتژیک مطرح کرد: هشت سوال اساسی درباره سیاست خارجی،" *امروز* (تهران)، 1 مارس 2008.
<http://emruz.biz/ShowItem.aspx?ID=13418&p=1> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 127 - "روحانی: کشور، کشور امام زمان است، یعنی چه؟! عنایت امام زمان بر سر مردم ماست،" *خبرگزاری انتخاب*، 5 ژوئن 2008.
<http://www.tiknews.net/display/?ID=62178&page=1> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)
- 128 - "آیت الله صانعی: امام خمینی از دین برای عوام فریبی استفاده نکرد،" *اعتماد* (تهران)، 10 ژوئن 2008.
<http://www.etaamad.com/Released/87-03-21/204.htm> (مراجعه: 24 ژوئن 2008)